

1 marca 2024 r.

Światowy Dzień Otyłości

DALY podstawowym wskaźnikiem badania GBD

Wskaźnik DALY - jest sumą liczby utraconych lat życia z powodu przedwczesnego zgonu (*years of life lost* – YLL) oraz liczby lat przeżytych w niesprawności (*years of life with disability* – YLD).

AOTMiT

DALY

YLD - lata życia z niesprawnością

YLL - utracone lata życia z powodu przedwczesnego zgonu

Życie w zdrowiu

Niesprawność

Przedwczesny zgon

oczekiw.
dł. życia

Wystąpienie choroby u osoby zdrowej niesie ze sobą dwa możliwe skutki:

- przedwczesny zgon (jako skutek istniejącej choroby), YLL;
- obniżenie jakości życia (niesprawność o różnym stopniu w zależności od choroby), YLD.

Otyłość jest stanem, w którym ilość energii dostarczonej organizmowi istotnie przewyższa jej zużycie co w konsekwencji wpływa na podwyższenie ilości tkanki tłuszczowej. Najpowszechniej stosowanym, prostym wskaźnikiem służącym do rozpoznania i oceny stopnia otyłości u dorosłych, jest wskaźnik masy ciała BMI.

Tabela 1. Klasyfikacja otyłości wg WHO (w oparciu o BMI).

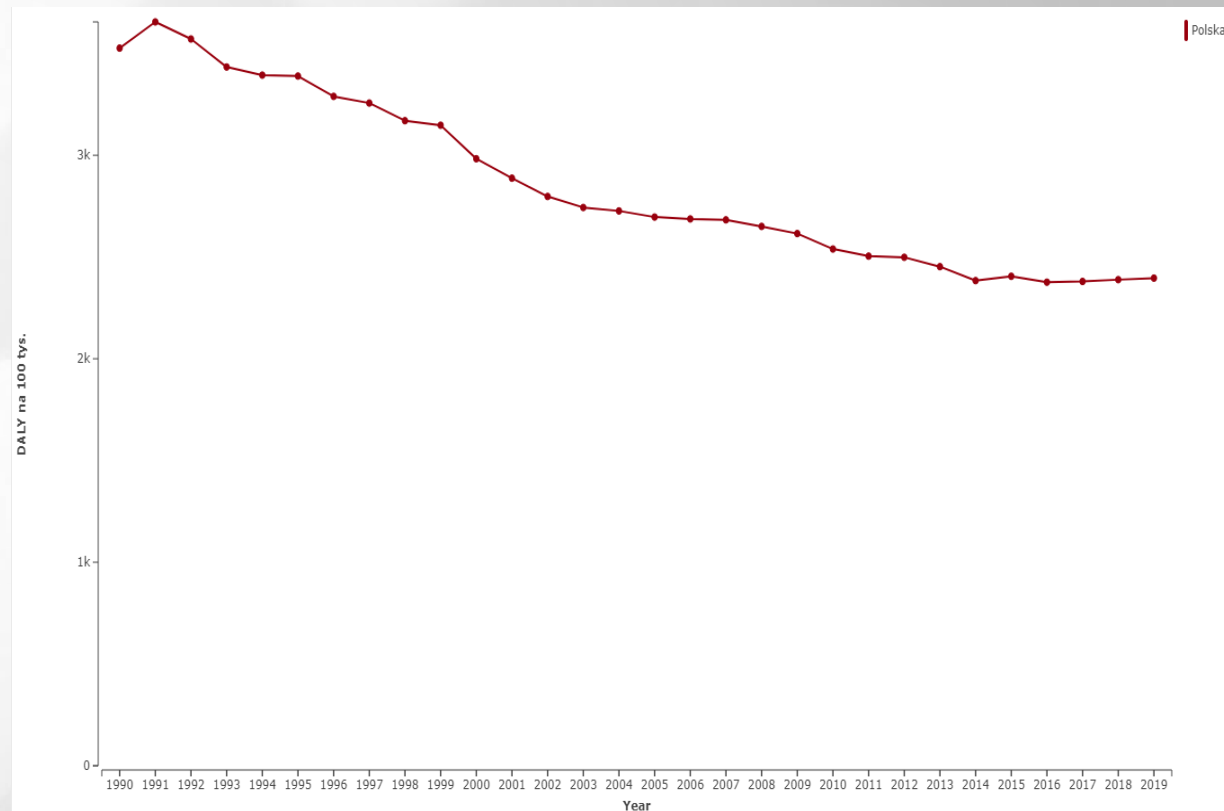
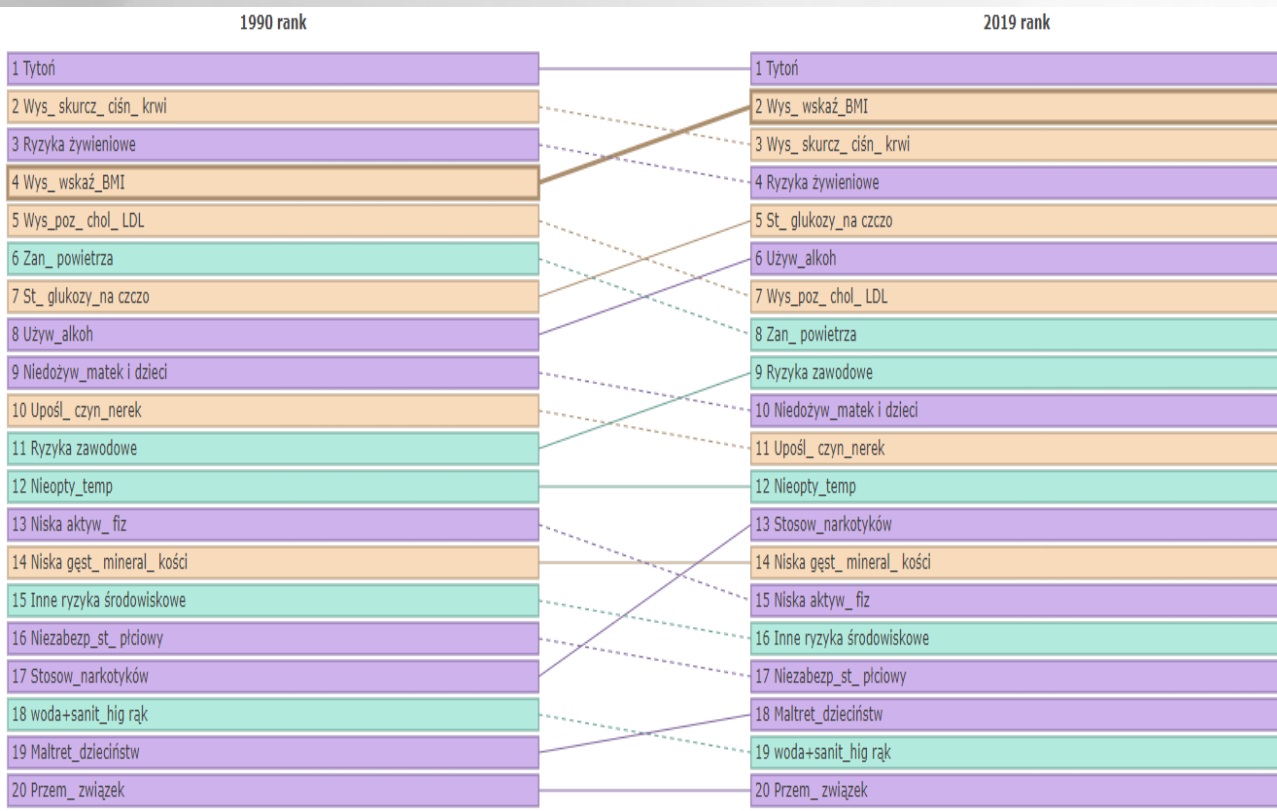
BMI (kg/m ²)	Klasyfikacja WHO
< 18,5	niedowaga
18,5-24,9	norma
25,0-29,9	nadwaga
30,0-34,9	otyłość I°
35,0-39,9	otyłość II°
≥ 40,0	otyłość III° (olbrzymia)

Wysoki wskaźnik BMI od lat jest jednym z głównych czynników ryzyka **utraconych lat życia skorygowanych o niesprawność (DALY)** w Polsce.

W 2019 roku wysoki poziom BMI spowodował **ustratę 2 396,3 DALY/100 tys. kobiet i mężczyzn** i choć w perspektywie trzech dekad wartość ta malała, osiągając o 1/3 niższy wskaźnik DALY/100 tys. ludności w porównaniu do 1990 roku, tak warto podkreślić fakt, że skala tego spadku była zdecydowanie niższa niż w przypadku innych czynników ryzyka tj.: tytoniu, wysokiego ciśnienia skurczowego krwi i ryzyk żywieniowych. Dodatkowo trend spadku wskaźnika DALY z powodu wysokiego BMI wyhamował w ostatnich latach, co w połączeniu przyczyniło się do wzrostu znaczenia tego ryzyka (skok z 4. na 2. miejsce) w rankingu najważniejszych czynników ryzyka wpływających na zdrowie Polaków.

POLSKA: Kobiety, Mężczyźni, standaryzowane do wieku DALY na 100 tys.

POLSKA: standaryzowane do wieku DALY na 100 tys., ze wszystkich przyczyn, przypisane wysokiemu wskaźnikowi BMI, obie płcie, 1990-2019

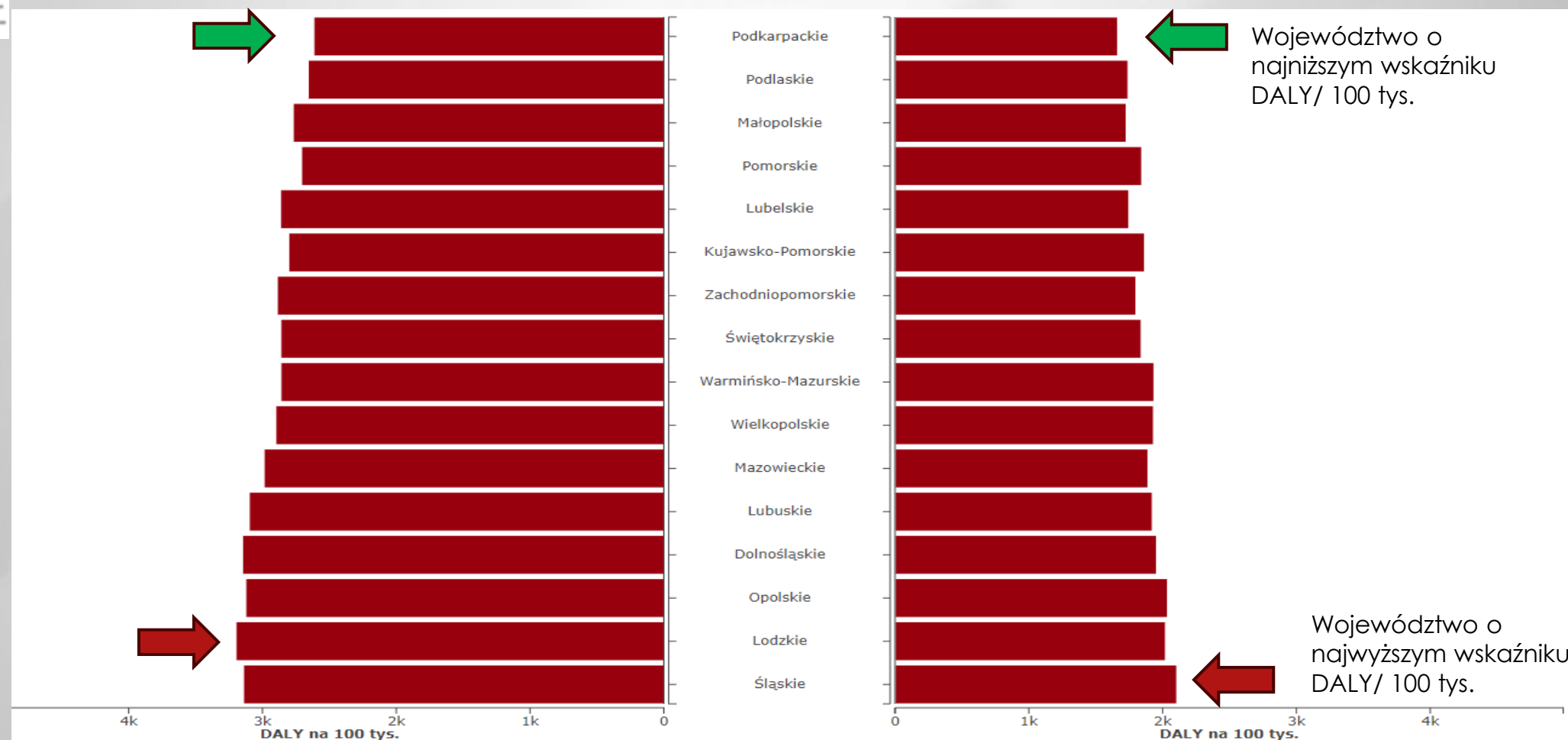

■ Ryzyka metaboliczne
■ Ryzyka środowiskowe/zawodowe
■ Ryzyka behawioralne

Wśród mężczyzn w 2019 r. wysoki wskaźnik BMI generował więcej utraconych lat życia skorygowanych o niesprawność (DALY) w porównaniu do kobiet – najwięcej DALY na 100 tys. utracono w województwie łódzkim (3 198.4 DALY/100 tys. mężczyzn) a najmniej w województwie podkarpackim (2 616.3 DALY/100 tys. mężczyzn). U kobiet, skala obciążenia chorobowego wynikająca z wysokiego poziomu BMI wahała się od 1 664.0 DALY/100 tys. kobiet w województwie podkarpackim, do 2 106.1 DALY/100 tys. kobiet w województwie śląskim.

Mężczyźni,
standaryzowany do wieku
wskaźnik DALY, 2019

Kobiety,
standaryzowany do wieku
wskaźnik DALY na 100 tys., 2019

Wśród kobiet wysoki wskaźnik BMI sklasyfikowany jako 1. czynnik ryzyka powodujący największą utratę lat życia skorygowanych o niesprawność (DALY) w 9 na 16 województw.

Kobiety, standaryzowany do wieku wskaźnik DALY na 100 tys., 2019

Kobiety, Standaryzowane wiekiem, 2019, DALY na 100 tys.

Higher rank Lower rank

	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-Pomorskie	Lodzkie	Lubelskie	Lubuskie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-Mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
Wys_ wskaż_BMI	1	2	2	2	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	2
Palenie tytoniu	2	1	1	1	2	1	2	2	2	3	3	1	2	3	1	2	1
Wys_ skurcz_ ciśn_ krwi	3	4	3	3	3	3	3	3	3	2	4	4	4	2	4	4	3
St_ glukozy_ na czczo	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	2	3	3	4	3	3	4
Wys_poz_ chol_ LDL	5	5	5	6	5	5	5	5	5	5	5	5	6	5	5	5	5
Zanieczysz_pył_zawiesz	6	6	6	5	6	6	6	6	6	6	7	7	5	6	7	6	7
Uzyw_alkoh	7	7	7	7	7	7	7	7	8	7	6	6	7	7	6	7	6
Upośl_ czyn_nerek	8	8	8	8	8	8	8	8	7	8	10	8	8	8	8	8	8
Diet_ubog_ prod_ pełnoziar	9	9	11	11	10	11	9	11	9	11	11	9	9	10	11	10	11
Niska masa urodz_	10	11	9	10	9	9	11	10	10	9	8	10	10	9	9	11	9

Dzielimy się wiedzą

Institute for Health Metrics and Evaluation (IHME).
GBD Compare. Seattle, WA: IHME, University of Washington, 2015.
Available from <http://vizhub.healthdata.org/gbd-compare>.
(Dostęp: 26.02.2024)